

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**XXVI підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

22 лютого 2024

Київ 2024

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2024. 406 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 11 від 22.04.2024)

Редакційна колегія:

Голова Трофименко М.В., ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;

Члени редколегії Балабаниць А.В., доктор економічних наук, професор;
Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Булатова О.В., доктор економічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Іванець Т. М., голова Ради молодих вчених МДУ, кандидат політичних наук;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор;
Толпежніков Р.О., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 22 лютого 2024 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

Література

1. Варій М. Політико-психологічні передвиборчі та виборчі технології / М. Варій. – Київ, 2016. – 400 с.
2. Ганжуров Ю. Політична реклама чи політична пропаганда? / Ю. Ганжуров // Віче. – 2016. – № 9. – С. 16-18.
3. Бойко Н. Структурні ознаки перебування в мережі Інтернет. Українське суспільство 1992 – 2012. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг / за ред. В. Ворони, М. Шульги. К. : Інститут соціології НАН України, 2012. С. 466—473.
4. Каплан Ю. Політичні технології в Україні: особливості адміністративного ресурсу президентських виборчих кампаній / Ю. Каплан // Віче. – 2016. – № 2. – С. 4-14.
5. Климанська Л. Соціально-комунікативні технології в політиці: таємниці політичної «кухні» / Л. Климанська. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 332 с.

Константинова Юлія,
кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри політології та міжнародних відносин
Маріупольський державний університет

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ФРАНЦІЇ ЗА ЕММАНЮЕЛЯ МАКРОНА

Зовнішня політика Франції за президентства Емманюеля Макрона відображає незмінну прихильність Франції до європейської інтеграції, багатосторонності та глобального лідерства. Статус Франції підкріплений такими чинниками, як місце постійного члена Ради Безпеки ООН, володіння ядерною зброєю, претензії на політичне лідерство в ЄС, третє місце у світовому експорті озброєнь, активна публічна дипломатія та культурна політика. Макрон прагне позиціонувати Францію як світового лідера у вирішенні таких питань, як зміна клімату, права людини та розвиток, тероризм.

Центральне місце у зовнішній політиці Макрона належить європейському виміру. Після перемоги на виборах у 2017 році він продемонстрував рішучість реформувати ЄС щоб зробити його більш ефективним, демократичним і суверенним та очолити об'єднану Європу. Ключові ініціативи включають запровадження бюджету єврозони, створення армії ЄС та призначення міністра фінансів єврозони.

Президент Франції визначив європейський суверенітет і стратегічну автономію як ключові стовпи своєї зовнішньої політики. Зміцнення європейської стратегічної автономії, передбачає посилення згуртованості та розвиток спільної військової спроможності країн ЄС,

наприклад, за допомогою таких ініціатив, як Європейська інтервенційна ініціатива. Ставка на зміцнення ЄС розглядається як запорука зміцнення позицій Франції на міжнародній арені. Макрон є рішучим прихильником розширення ЄС і НАТО, підкреслюючи важливість європейської інтеграції та співпраці перед обличчям глобальних викликів[3, 7]. Необхідно виділити також ініціативу Емманюеля Макрона, пов'язану з поверненням до ідеї «Об'єднаної Європи» на континентальному рівні. З точки зору Франції, континентальна Європа може бути розглянута як опосередкована зовнішня оболонка для реалізації впливу європейських інтеграційних структур, позиція яких, у свою чергу, відображатиме провідну роль Франції в рамках тандему з Німеччиною або з Італією [2]. Під час першого терміну Емманюеля Макрона були спроби поживити франко-німецькі відносини та встановити «нове партнерство» між Парижем і Берліном [6]. Однак цей напрям не було повністю реалізоване у зовнішній та безпековій політиці, а також в окремих сферах європейської політики [6].

Одне з провідних місць у зовнішній політиці Макрона займає боротьба з тероризмом [6], головним пріоритетом якої стала боротьба з ісламським тероризмом, як всередині країни, так і за кордоном. Макрон продовжив військові операції Франції проти бойовиків у Західній Африці та на Близькому Сході. В рамках цього напрямку він хоче покращити обмін розвідданими і посилити співпрацю з країнами-партнерами. Макрон також прагне боротися з екстремізмом за допомогою освітніх та інтеграційних ініціатив у Франції.

Важливе місце продовжує займати і африканський вектор. Макрон прагне активізувати взаємодію Франції з Африкою, її колишніми колоніями та стратегічними партнерами. Його цілі - сприяти економічному розвитку, протидіяти екстремізму та зменшити міграційні потоки до Європи. Однак Франція стикається з втратою впливу на континенті на користь Китаю, найбільшого торговельного партнера Африки. Президент Емманюель Макрон намагався подолати спадщину французького колоніалізму і просувати бачення французької дипломатії з Африкою через збільшення зовнішньої допомоги та взаємовигідне партнерство [10]. Його уряд відзначився як захисник африканських країн, приймаючи саміт «Фінансування африканських економік» у Парижі у 2021 році [4]. Однак реалізація цього напрямку зіткнулася з проблемами, включаючи бюрократичну боротьбу і продовження військової участі в Сахельському регіоні[4, 10]. Хоча зусилля Макрона створили новий політичний простір для взаємодії Франції та Африки, повна реалізація запланованих ним змін виявилася складнішою, ніж очікувалося [4, 5, 10]. Крім того, вимушене виведення військ з Малі, Буркіна-Фасо та Нігеру знаменує собою історичний поворотний момент у франко-африканських відносинах, і постає питання, чи зможе Париж вплинути на ситуацію, чи він буде лише спостерігачем[4].

Позиція президента Еммануеля Макрона щодо російсько-української досить суперечлива. Під час першого терміну він намагався підтримувати діалог з Росією, водночас засуджуючи її дії в Україні, зокрема анексію Криму та війну на сході України. Франція активно долучилася до дипломатичних зусиль з пошуку варіантів вирішення конфлікту, виступаючи за мирне врегулювання шляхом переговорів.

Після початку повномасштабного вторгнення росії у лютому 2022 року, Макрон зайняв позицію «спостерігача», яку, за словами союзників Франції, вони не розуміють і яка не принесла очевидної переваг для західної дипломатії [8]. Військові поставки з Парижа в Україну здійснювалися стримано у порівнянні з набагато більшими внесками, зробленими іншими країнами-членами ЄС. Макрон заявив, що не хоче бачити Росію розчавленою поразкою в Україні [9].

Еволюцію позиції Франції стало помітно з травня 2022 року. Це зумовлено не лише зміною політичного курсу Франції, а й розумінням недоліків попередньої стратегії та потенційних ризиків для власного впливу на європейському континенті. У цей період Франція почала постачати Україні важке озброєння, зокрема артустановки Caesar та системи ППО Crotale. Навіть розглядалася можливість передачі винищувачів. Це дозволить Франції відновити статус потенційного лідера в Європі, але одночасно змушує розвивати відповідні програми та посилювати підтримку, що може включати постачання додаткового озброєння та проведення більше тренувань для українських військових [1]. У жовтні 2022 року Францією навіть було створено спеціальний фонд для фінансування українських військових потреб. Завдяки якому Україна може закуповувати озброєння безпосередньо у французьких виробників та працювати з французькою оборонно-промисловою базою. 7 листопада 2023 року Себастьєн Лекорню повідомив, що Франція передасть 200 мільйонів євро до цього фонду.

Таким чином, Макрон проводить амбітну зовнішню політику, зосереджену на зміцненні ЄС, підтримці багатосторонніх відносин, відновленні взаємодії з Африкою та боротьбі з тероризмом. Зовнішньополітичне позиціонування Еммануеля Макрона відображає специфіку міжнародно-політичного становища Франції як впливової європейської держави зі значними елементами глобального впливу.

Література

1. Між амбіціями та реальністю: зовнішня політика Франції за президентства Макрона. URL: <https://adastra.org.ua/blog/mizh-ambiciyami-ta-realnistyuu-zovnishnya-politika-franciyi-za-prezidentstva-makrona> (дата звернення 27.12.2023).

2. Толстов С. Особливості формування концепції зовнішньої політики Франції (2017-2023 рр.). Конфронтація та співробітництво в міжнародних відносинах: теорія і

практика : збірник наукових праць / За заг. ред. канд. іст. наук, доц. С.В. Толстова. К. : Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2023. С. 27—53.

3. After the riots: The future of Macron’s foreign policy URL: <https://ecfr.eu/article/after-the-riots-the-future-of-macrons-foreign-policy/> (дата звернення 27.12.2023).

4. Denis M. Tull France’s Africa Policy under President Macron URL: <https://www.swp-berlin.org/10.18449/2023C51/> (дата звернення 27.12.2023).

5. France Struggles to Reshape Relations in Africa URL: <https://www.voanews.com/a/france-struggles-to-reshape-relations-in-africa-/7257057.html> (дата звернення 27.12.2023).

6. France’s Foreign and Security Policy under President Macron URL: <https://www.swp-berlin.org/10.18449/2021RP04/> (дата звернення 27.12.2023).

7. French foreign and security policy under Macron: all in for European sovereignty URL: <https://ukandeu.ac.uk/french-foreign-and-security-policy-under-macron-all-in-for-european-sovereignty/> (дата звернення 27.12.2023).

8. Macron’s response to Russia’s war in Ukraine URL: <https://www.iiss.org/publications/strategic-comments/2023/macrons-response-to-russias-war-in-ukraine> (дата звернення 27.12.2023).

9. Ukraine war: Russia must be defeated but not crushed, Macron says URL: <https://www.bbc.com/news/uk-64693691> (дата звернення 27.12.2023).

10. Will France’s Africa Policy Hold Up? URL: <https://carnegieendowment.org/2022/06/02/will-france-s-africa-policy-hold-up-pub-87228> (дата звернення 27.12.2023).

Кухоцька Тетяна

2 курс, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти, денна форма навчання,

ОНП «Політологія»

Маріупольський державний університет

ІНСТРУМЕНТИ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Політичні комунікації – процес обміну ідеями, інформацією, поглядами та переконаннями між політичними партіями, діячами, політичними інституціями та громадянами. Це багатомірні соціальні контакти, які виникають у результаті взаємодії політичних суб’єктів. Це відбувається через обмін ідеями, думками, поглядами в більш